

ДИПЛОМАТИЧНИЙ ФРОНТ: ВИКЛИКИ, МОЖЛИВОСТІ, УСПІХИ

УДК 111.1

Бевз Т.А.

*доктор історичних наук, професор,
головний науковий співробітник*

*Інституту політичних і етнонаціональних досліджень
ім. І. Ф Кураса НАН України*

ІДЕЯ «ЄДНОСТІ» В ДИПЛОМАТИЧНОМУ ДИСКУРСІ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Війна, яка уже триває упродовж трьох місяців – це війна проти нашого народу, це війна, щоб зруйнувати все, що робить українців українцями, проти загального об'єднання на основі спільних цінностей, проти всієї об'єднаної Європи. Важливим інструментом припинення війни є дипломатія. З першого дня війни Європейський Союз почав будувати дипломатичний фронт проти російської агресії. Завдяки дипломатії увесь світ знає про Україну, про єдність країни у боротьбі проти ворога. Світ об'єднався навколо нас. Україна бореться на військовому, економічному, інформаційному та дипломатичному фронтах.

За три місяці повномасштабної війни Президент України В. Зеленський виступив у 26 парламентах світу, на засіданні Ради Безпеки ООН, Міжнародній донорській конференції високого у рівня в Варшаві, на врученні нагороди The Atlantic Council «За видатне лідерство», лауреатом якої став український народ, перед студентами провідних французьких університетів, одному із найвпливовіших аналітичних центрів Європи Chatham House, на Всесвітньому економічному форумі в Давосі; звернувся до учасників саміту «Групи семи», до Європейської Ради, до учасників благодійного вечора Brave Ukraine народу Великої Британії та народу України, до міністерського круглого столу Світового банку, до італійців, до данського народу у річницю звільнення Данії від нацистів, народу Швейцарії, українців і народів світу, до американських студентів під час онлайн-спілкування з університетською спільнотою США; до кінематографічної спільноти на відкритті 75-го Каннського міжнародного фестивалю, лобіюючи ідеї єдності країн перед зовнішнім ворогом, ідеї загальноєвропейської єдності, ідеї світової єдності, власне глобальної єдності. Завдяки цим виступам, можна констатувати, що «за цей час ми об'єднали Європу, ми об'єднали країни Європейського Союзу вже на новому рівні. Вищому, ніж формальний. Вищому,

ніж міждержавний. На рівні звичайних людей. Мільйонів і мільйонів європейців» [1].

Представляючи свою країну Президент України наголошував, що «ми – одна з найбільших країн Європи. І одна з найбільш строкатих. Але об'єднаних – демократією й повагою до кожної людини, до кожної спільноти» [1]; а ще – «Україна об'єдналася заради миру. І ще заради миру об'єднує світ», апелював до єдності з країнами світу через історію, знаходячи спільне в історії різних країн з Україною, шукаючи точки дотику з кожною країною, аспекти спільності, того, що об'єднує, згуртовує.

На підставі аналізу промов, звернень та виступів Президента України можемо виокремити блок проблем, які він піднімав у всіх виступав: по-перше, це надання необхідної зброї Україні, по-друге, санкції проти агресора, як єдиний засіб, який може спонукати Росію шукати мир; по-третє, план відновлення України після війни й потреба стратегічного міжнародного плану підтримки для України, відбудова країни в майбутньому і пропозиція шефства над регіоном, містом чи галуззю, які потребують відновлення в Україні; по-четверте, ідея миру: мир потрібен Україні, мир потрібен Європі, мир потрібен світу; по-п'яте, вдячність за підтримку наших людей, українських переселенців; по-шосте, потреба підтримки європейських країн для швидкого руху України у Європейський Союз через статус кандидата, який має бути наданий в умовах війни; по-сьоме, ідея United24, яка б змогла оновити глобальну систему безпеки, створити можливості, щоб превентивно або принаймні за 24 години зупинити будь-яку агресію.

Міністр закордонних справ України Д. Кулеба зазначав, що «зусиллями Президента України та дипломатичної команди Європа фактично перетворилася на наш логістичний тил» [2]. Адже дипломатичний фронт пролягає всіма столицями світу і українські дипломати розв'язували три ключові завдання: системне посилення оборони країни; знищення російської економіки; депутінізація світу [3].

Уже на початку квітня міжнародна антиросійська коаліція нараховувала 86 держав і 15 міжнародних організацій. Понад те, 19 країн постачали Україні зброю і бойову техніку, 10 країн надавали макрофінансову допомогу і 22 – гуманітарну. Із 16 країн світу прибували добровольці, які пліч-о-пліч з українським народом боролися з агресором [2]. Дипломати лобіювали якнайшвидше надання Україні статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу, а також працювали над тим, аби дедалі більше країн і компаній відмовлялися від співпраці з агресором.

Однак дипломатичний фронт теж має прорахунки і це пов'язано з пропагандистським впливом Росії, непевністю певних світових політиків. Тому й з'являються публікації на кшталт редакційної статті видання New York Times,

автори якого допустили, що Україна буде змушена поступитись територіями Росії, щоб завершити війну. Подібні висловлювання були й у Президента Франції та інших.

Тому, у світових політиків повинна бути єдність у тому, що постачання Україні важкої зброї – реактивних систем залпового вогню, танків, протикорабельної та іншої зброї – це найкраща інвестиція у збереження стабільності у світі та недопущення багатьох жорстких криз, які Росія ще планує чи вже спровокувала[1], а також санкції, це те, що може зупинити агресора. Виступаючи в Давосі, Президент України В. Зеленський наголосив: і Україні, і країнам Заходу сьогодні необхідна єдність і впевненість у собі.

Підсумовуючи зазначимо, що дипломатичні зусилля в умовах війни мають важливе значення. За три місяці Україна створила прецедент небаченого єднання демократичного світу навколо емоції справжнього захоплення українською сміливістю й навколо розуміння, що за свободу потрібно боротися і зміцнювати загальноєвропейську єдність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Промови та звернення Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/news/speeches>
2. Дипломатичний фронт України. 06.04.2022. URL: <https://bintel.org.ua/analytics/politics/diplomaticnij-front-ukraini/>
3. Макуха М. Масштабна кампанія з депутатизації світу. Кулеба про дипломатичний фронт України. URL: <https://thepage.ua/ua/news/kuleba-pro-diplomaticnij-front-ukrayini-2-bereznya>

УДК 32.327.82

Кармазіна М. С.

доктор політичних наук, професор,

головний науковий співробітник

Інституту політичних і етнонаціональних досліджень

ім. І. Ф. Кураса НАН України

90 ДНІВ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ АРМІЇ В УКРАЇНУ: ДИПЛОМАТИЧНІ ЗДОБУТКИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

24 травня минуло 90 днів російсько-української війни. Ці 90 днів були просякнуті зусиллями Президента України Володимира Зеленського і – ширше – української дипломатії, які спрямовувалися на розв'язання низки *найактуальніших* для Української держави (а, отже, і для наукового аналізу) проблем, породжених війною.